

Statenmededeling

Onderwerp

Beantwoording motie M162a-2020 onderzoek beperking onttrekking grondwater

Datum

23 februari 2021

Documentnummer

GS: 4835193

PS: 4845582

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De beantwoording van de door Groen Links, 50Plus, SP, D66 en PvdA ingediende en aangenomen [motie 162a-2020](#) 'Onderzoek beperking onttrekking grondwater' bij de behandeling van het Statenvoorstel 66/20 "Kempenland-West-omgeving De Utrecht"

Aanleiding

In deze statenmededeling geven Gedeputeerde Staten inzicht in het volume van de lokale (grond)wateronttrekking. Tevens informeren GS Provinciale Staten op welke wijze wordt gewerkt om meer evenwicht in aanvulling en gebruik van grondwater te verkrijgen. Beleidsmatig geldt in de provincie Noord-Brabant een vergunningsplafond (voor industriële onttrekkers en drinkwaterbedrijven) van 250 miljoen m³ per jaar. Aangezien dit plafond op dit moment wordt overschreden worden er geen nieuwe onttrekkingsvergunningen meer verleend door de provincie.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor onttrekkingen voor de openbare drinkwatervoorziening, industriële onttrekkingen > 150.000 m³/jaar en open bodemenergiesystemen.

Kernboodschap

1. Bij een goed functionerend grondwatersysteem zijn grondwateraanvulling en grondwateronttrekking in balans en passend binnen de draagkracht van het watersysteem.

Onttrekkingen voor drinkwater en industrie zitten over het algemeen in het diepe grondwater en het betreft enkele, maar wel grote onttrekkers. Hiervoor ligt de bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen bij de provincie. Lokale grondwateronttrekkingen als beregeningsonttrekkingen zitten in het ondiepe grondwater en gemiddeld gezien zijn dat kleinere, maar wel heel veel onttrekkingen. Het volume van vergunningplichtige lokale onttrekkingen wordt geregistreerd bij het betreffende waterschap. Daarnaast zijn er ook tal van niet vergunningplichtige kleine onttrekkingen (minder diep dan 30 m en < 10 m³/uur). Hiervoor geldt géén meldingsplicht. Het gezamenlijke onttrekkingsvolume van niet vergunningplichtige onttrekkingen is op dit moment niet te achterhalen maar zou wel substantieel kunnen zijn. Daarnaast zijn er mogelijk illegale onttrekkingen, deze zijn echter onbekend.

Op het terrein van grondwater functioneert het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG) als afstemmingsoverleg, waarin alle belanghebbende partijen samewerken. We benutten het BBG om in de komende maanden/jaren op cruciale aspecten van het grondwaterbeleid, zoals verbeteren grondwateraanvulling en verminderen grondwateronttrekkingen te komen tot gedragen (deel)oplossingen. De insteek daarbij is dat er een balans wordt bereikt in aanvulling en gebruik van het water: als in tijden van wateroverschot genoeg water wordt vastgehouden en geïnfiltreerd, kan onder andere beregening in perioden van watertekort mogelijk beperkt worden toegestaan. Bovenstaande is vastgelegd in de [Visie Klimaatadaptatie](#) (incl. verdrogingsbestrijding). De visie is door PS vastgesteld op 19 juni 2020.

2. Een klimaatrobuust watersysteem vraagt om een integrale gebiedsgerichte aanpak in en rond natuurgebieden

In een gebiedsgerichte aanpak rondom natuurgebieden, zoals Kempenland-West, worden oplossingsrichtingen en maatregelen bepaald die moeten leiden tot minder verdroging in de natuurgebieden en passen binnen een klimaatrobuust watersysteem. Naast beperken van de onttrekkingen is er de noodzaak voor het structureel vasthouden van water in natuurgebieden en de zones eromheen. Het gebied functioneert dan als een buffer, zodat er, ook bij droogte, voldoende ondiep grondwater beschikbaar is en blijft voor de natuur en landbouw. De maatregelen ten behoeve van natuur zijn daarmee tevens van belang voor de landbouw. Er is geïventariseerd welke onttrekkingen er bekend zijn binnen het Natura 2000-gebied Kempenland West inclusief een randzone met een breedte van 2 km.

Grote onttrekkingen: De grote onttrekkingen t.b.v. drinkwater en industrie zijn vergund. Bevoegd gezag is provincie. Binnen het plangebied (N2000-gebied Kempenland West inclusief een randzone van 2 km) bevindt zich

Datum

23 februari 2021

Documentnummer

GS: 4835193

PS: 4845582

drinkwaterwinning Vessem van Brabant Water. Brabant Water heeft een vergunning voor het jaarlijks winnen van 6,5 miljoen kubieke meter water. Het werkelijke verbruik is gemiddeld 4,5 miljoen kubieke meter water. Een deel van het spoelwater dat bij dit proces wordt gebruikt, wordt aangewend voor het op peil houden van het Groot Meer gelegen binnen het N2000-gebied Kempenland West.

Datum

23 februari 2021

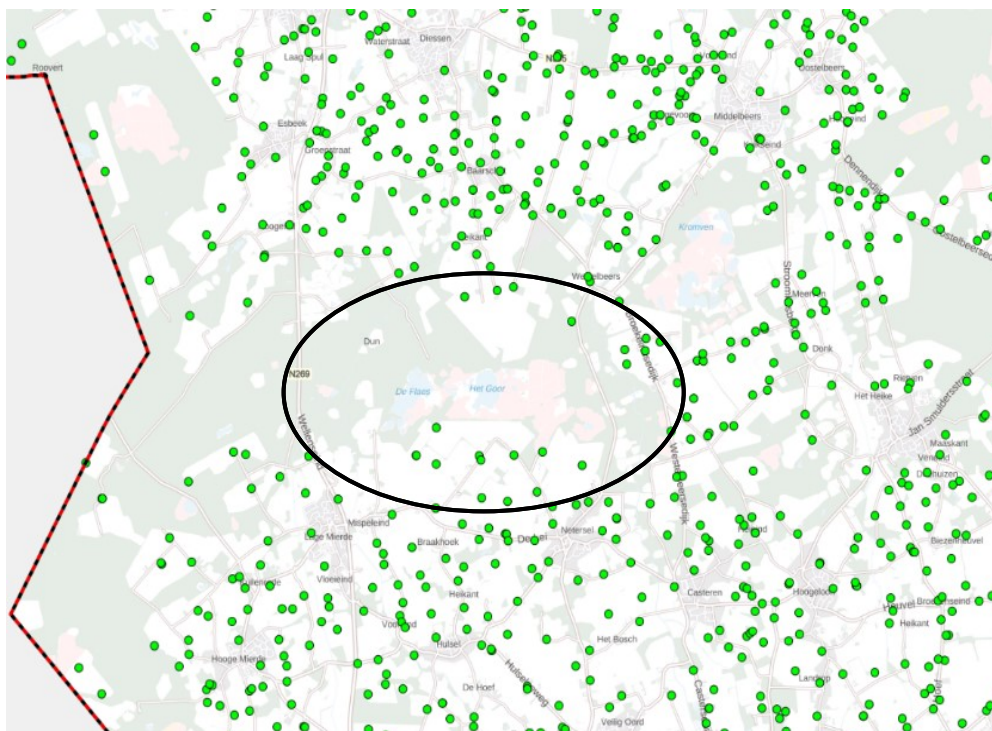
Documentnummer

GS: 4835193

PS: 4845582

Naast de drinkwaterwinning zijn er een drietal Koud-Warmte systemen gelegen in de randzone (tot 2 km) rondom het N2000-gebied Kempenland West. Het betreft open bodemenergiesystemen t.b.v. een tweetal varkenshouderijen, met een onttrekking van resp. 70.000 en 50.000 m³/jaar en een champignon telier met een waterwetvergunning tot 1.330.000 m³/jaar.

Kleine onttrekkingen en beregening: Naast de grote onttrekkingen zijn er meer lokale relatief kleinere onttrekkingen. Lokale onttrekkingen zijn veelal t.b.v. de landbouw (beregeningssputten). Lokale onttrekkingen > 10m³/uur en/of dieper dan 30 m zijn vergunning plichtig. Bevoegd gezag is Waterschap de Dommel. Aan de hand van de vergunningen zijn deze onttrekkingen inzichtelijk gemaakt. Hiervoor is een zone van 500 meter rondom het Natura2000-gebied Kempenland West gehanteerd. Alle vergunde locaties zijn in kaart gebracht. Zie bijgaande figuur.

Figuur 1: Uitsnede uit web gis publisher Waterschap de Dommel met vergunde onttrekkingen (groene stippen) in de directe omgeving van N2000-gebied Kempenland West (zwarte cirkel, indicatief).

Bovenstaand plaatje geeft alleen een inzicht in het aantal onttrekkingen in de directe omgeving van het N2000-gebied. Onderliggende informatie (eigenaar, vergunde m³/jaar) is niet digitaal ontsloten en maar wel beschikbaar bij het waterschap.

Datum

23 februari 2021

Documentnummer

GS: 4835193

PS: 4845582

Kleine onttrekkingen (minder diep dan 30 m en < 10m³/uur) zijn niet vergunningplichtig. Dit overzicht is er dus niet en is op basis van bestaande gegevens ook niet te maken. In het komende jaar gaan de waterschappen wel deze niet vergunningplichtige (lokale) onttrekkingen inventariseren. Daarnaast kunnen er nog illegale onttrekkingen zijn. Deze gegevens zijn uiteraard ook niet bekend.

In de zone rondom het Natura2000-gebied geldt een 'stand-still beleid'. Er mogen geen lokale onttrekkingen bij komen. Er kan alleen een nieuwe beregeningsput komen als er elders in het gebied één wordt opgeheven. In het kader van het gebiedsgerichte werken wordt met name ingezet op het langer vasthouden en vergroten van de infiltratie in de bovenstroomse gebieden van de beekdalen van de Reusel en de Grote- en Kleine Beerze (beekdalen binnen het Natura2000-gebied Kempenland West).

Consequenties

Hiermee is motie 162a-200 afgehandeld.

Europese en internationale zaken

n.v.t.

Communicatie

Op het terrein van grondwater functioneert het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG) als afstemmingsoverleg, waarin alle belanghebbende partijen samenwerken.

Vervolg

Het beleid rond de onttrekkingen wordt vormgegeven binnen het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg en landt in het Regionaal Water- en Bodemprogramma 2022-2027.

Bijlagen

n.v.t.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

23 februari 2021

Documentnummer

GS: 4835193

PS: 4845582

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer T. Renner, (06) 15 09 30 67, trenner@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer H.B.P. Kessels, (06) 18 30 34 46,
ekessels@brabant.nl.